

Euroopan tietosuojavaltautetun lausunto ehdotuksesta neuvoston asetukseksi (EY) toimielinten jäsenille ja henkilöstölle myönnettävien kulkulupien muodon määrittämisestä

(2006/C 313/13)

EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETTU, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 286 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 8 artiklan,

ottaa huomioon yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY,

ottaa huomioon yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18 päivänä joulukuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001,

ottaa huomioon asetuksen (EY) N:o 45/2001 28 artiklan 2 kohdan mukaisen lausuntopyynnön, jonka tietosuojavaltautettu sai komissiolta 31 päivänä heinäkuuta 2006,

ON ANTANUT SEURAAVAN LAUSUNNON:

1. JOHDANTO

1. Komissio lähetti Euroopan tietosuojavaltautetulle 26.7.2006 päivätyssä kirjeessä ehdotuksen neuvoston asetukseksi toimielinten jäsenille ja henkilöstölle myönnettävien kulkulupien muodon määrittämisestä. Euroopan tietosuojavaltautettu pitää tätä kirjettä asetuksen (EY) N:o 45/2001 28 artiklan 2 kohdan mukaisena lausuntopyyntönä.

2. Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehdyssä pöytäkirjassa, joka hyväksyttiin 8.4.1965 ja joka liitettiin Euroopan yhteisöjen yhteisen neuvoston ja yhteisen komission perustamisesta tehtyyn sopimukseen, ja erityisesti mainitun pöytäkirjan 7 artiklassa säädetään, että neuvosto päättää yhteisön kulkulupien muodosta ja jäsenvaltioiden viranomaiset tunnustavat kulkuluvat päteviksi matkustusasiakirjoiksi. Tämä teksti on henkilötietojen käsittelyn oikeusperusta (asetuksen (EY) N:o 45/2001 5 a artikla). Neuvosto, jolla on tällä alalla toimivalta, katsoo, että yhteisön kulkulupa ei enää vastaa tämän tyyppisille asiakirjoille asetettuja turvallisuusvaatimuksia vaan se on muotoiltava uudelleen Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön ICAOn vähimmäisvaatimusten ja eurooppalaista passia koskevien vaatimusten noudattamiseksi (erityisesti biometriikan osalta). Olisi käytettävä uutta tekniikkaa, jonka avulla asiakirja voidaan suojata mahdollisimman hyvin väärentämiseltä. Hallintojohtajien kokous on pyytänyt komissiota tarkastelemaan tätä kysymystä teknisen asiantuntemuksen varmistamiseksi.

3. Euroopan tietosuojavaltautettu pitää tärkeänä antaa lausunto uutta yhteisön kulkulupaa koskevasta ehdotuksesta, sillä uudessa kulkuluvassa on tarkoitus sisällyttää tallennusvälineeseen biometrisiä tietoja koneellisesti luettavassa ja yhteentoimivassa muodossa. Tietosuojavaltautettu esittää tässä lausunnossa kantansa asiaan, kuten aiemmin VIS:ää ⁽¹⁾ ja SIS II:sta ⁽²⁾ koskevista lausunnoissa.

⁽¹⁾ Euroopan tietosuojavaltautetun lausunto, annettu 23.5.2005, ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (KOM(2004) 835 lopull.), EUVL C 181.

⁽²⁾ Euroopan tietosuojavaltautetun lausunto, annettu 19.10.2005, toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmää (SIS II) koskevasta kolmesta ehdotuksesta (KOM (2005)230 lopull., KOM (2005)236 lopull., KOM (2005)237 lopull.), EUVL C 91.

4. Biometriset tiedot ovat erityislaatuista, sillä ne liittyvät henkilön fysiologisiin ja käyttäytymistä koskeviin erityispiirteisiin ja niiden avulla henkilö voidaan tunnistaa tarkemmin. Euroopan tietosuojavaltuutettu katsoo, että tulevat käsittelyt kuuluvat asetuksen (EY) N:o 45/2001 27 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan. Tietosuojavaltuutetun on näin ollen tarkastettava ne ennakolta, sillä niihin voi tietojen luonteen vuoksi liittyä rekisteröityjen oikeuksiin ja vapauksiin liittyviä vaaroja.

2. EHDOTUKSEN TARKASTELU

2.1 Yleisiä huomioita

5. Tietosuojavaltuutetulta on pyydetty lausuntoa asetuksen (EY) N:o 45/2001 28 artiklan 2 kohdan perusteella. Koska kyseinen säännös on oikeudellisesti velvoittava, tämä lausunto olisi mainittava tekstin johdannossa.

6. Tietosuojavaltuutettu pitää myönteisenä, että häneltä on pyydetty lausuntoa uutta yhteisön kulkulupaa koskevasta ehdotuksesta, jolla osaltaan pyritään parantamaan matkustusasiakirjoja ja lisäämään niiden turvallisuutta, niin että ne voidaan suojata väärentämiseltä aiempaa paremmin.

2.2 Biometriset tiedot

7. Uutta yhteisön kulkulupaa koskevaan ehdotukseen sisältyy mahdollisuus käsitellä uudentyyppisiä tietoja, joihin on aiheellista kiinnittää erityistä huomiota, nimittäin biometrisiä tietoja. Tietosuojavaltuutettu on tietoinen siitä, miten tärkeää kulkulupien tehokkaampi varmentaminen on näiden asiakirjojen väärentämisen ja väärinkäytön estämiseksi. Biometristen tunnisteiden käyttöönotossa ja siihen liittyvässä henkilötietojen käsittelyssä on kuitenkin noudatettava tiettyjä periaatteita, joilla suojellaan ihmisten perusoikeuksia ja -vapauksia ja erityisesti heidän oikeuksiaan, kun on kyse henkilötietojen käsittelystä. Näiden periaatteiden noudattaminen on erityisen tärkeää, kun on kyse biometristen tietojen käsittelystä, sillä nämä tiedot sisältävät jo luonteensa vuoksi tiettyä henkilöä koskevia tietoja. Tietyt biometriset tiedot voivat lisäksi jättää jälkiä ihmisten jokapäiväisessä elämässä, ja niitä voidaan näin ollen kerätä kyseisten henkilöiden tietämättä (erityisesti sormenjäljet).

8. Lisäksi biometristen tietojen käyttö Euroopan unionin tietojärjestelmissä yleistyy kaiken aikaa (VIS, SIS II, EURODAC, eurooppalainen passi jne.), mutta siihen liittyviä riskejä ja vaadittavia takeita ei kuitenkaan aina huolellisesti tutkita. 29 artiklan työryhmä on todennut biometristen tietojen olevan erityislaatuista, koska ne liittyvät henkilön käyttäytymiseen ja fysiologisiin erityispiirteisiin ja koska niiden avulla henkilö voidaan kiistattomasti tunnistaa ⁽¹⁾. On siis aiheellista, että biometristen tietojen käytön yhteydessä vahvistetaan lisätakeet ja tehostetaan tarkastusmenettelyjä.

9. Tietosuojavaltuutettu on jo aiemmin antamassaan lausunnossa ⁽²⁾ ehdottanut, että yhteisistä perusvaatimuksista laadittaisiin luettelo ottaen huomioon biometristen tietojen arkaluonteisuus. Tätä luetteloa olisi voitava soveltaa kaikkiin biometriikkaa hyödyntäviin järjestelmiin siitä riippumatta, millaisia ne ovat.

10. Samassa lausunnossa tietosuojavaltuutettu korosti, miten tärkeä tietojen rekisteröintivaihe on biometriikkaa käyttävissä järjestelmissä. Ehdotuksen nykyisessä tekstissä ei kuvata tarkasti biometristen tietojen alkuperää eikä tapaa, jolla ne kerätään. Rekisteröintivaihe on olennainen vaihe, eikä sitä voida määritellä pelkästään liitteissä, sillä se vaikuttaa suoraan menettelyn lopputulokseen eli väärin perustein tarkastuksessa hylätyjen ja väärin perustein tarkastuksen läpäisseiden määrään.

11. Tietosuojavaltuutettu suosittelee esimerkiksi, että otetaan käyttöön helppokäyttöisiä (teknisiä, pääsyoi-keuteen liittyviä) varamenettelyjä, joita käytettäisiin rekisteröintivaiheessa, jotta niiden henkilöiden ihmisi-sarvoa, jotka eivät voi antaa sormenjälkiään järjestelmään, ei loukattaisi.

⁽¹⁾ Biometriikkaa koskeva valmisteluasiakirja (asiak. MARKT/12168/02/FR — WP 80).

⁽²⁾ Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunto, annettu 19.10.2005, toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmää (SIS II) koskevasta kolmesta ehdotuksesta (KOM (2005)230 lopull., KOM (2005)236 lopull., KOM (2005)237 lopull.), EUVL C 91.

12. Asetusehdotuksen 2 artiklassa täsmennetään, että tallennusväline sisältää kulkulupaan merkityt henkilötiedot, digitaalisen kasvokuvan ja sormenjäljet yhteentoimivassa muodossa. Ehdotuksen 4 artiklassa puolestaan täsmennetään, että kulkuluvan biometrisiä tunnisteita käytetään ainoastaan asiakirjan aitouden ja haltijan henkilöllisyyden todentamiseen vertailukelpoisten ja heti käytettävissä olevien tekijöiden avulla. Näiden kahden artiklan perusteella tietosuojavaltuutettu haluaa esittää seuraavaa:

- Komissio teki 28.2.2005 päätöksen jäsenvaltioiden myöntämien passien ja matkustusasiakirjojen turvatekijöitä ja biometriikkaa koskevien vaatimusten teknisistä eritelmistä. Lisäksi komissio teki 28.6.2006 päätöksen jäsenvaltioiden myöntämien passien ja matkustusasiakirjojen turvatekijöitä ja biometriikkaa koskevien vaatimusten teknisistä eritelmistä. Kyseisessä päätöksessä vahvistettiin tekniset eritelmit sormenjälkien tallentamista ja suojaamista varten. Tietosuojavaltuutettu suositaa, että nämä päätökset mainitaan asetuksessa siltä osin kuin on kyse biometristen tietojen teknisistä näkökohdista ja erityisesti sormenjälkien ja kasvokuvan muodosta.
- Koska kulkulupia on tarkoitus käyttää kolmansissa maissa, on huolehdittava eurooppalaisten järjestelmien ja kolmansien maiden järjestelmien yhteentoimivuudesta. Tietosuojavaltuutettu on jo käsitellyt tätä aihetta VIS-järjestelmästä antamassaan lausunnossa ⁽¹⁾. Tietosuojavaltuutettu haluaa vielä kerran painottaa, että järjestelmien yhteentoimivuus ei saa olla ristiriidassa tietojen käsittelyn käyttötarkoituksen rajoittamista koskevan periaatteen kanssa ja että kaikki tällä alalla tehtävät ehdotukset on toimitettava tietosuojavaltuutetun tarkastettaviksi.
- Ehdotuksen teksti on epäselvä sen suhteen, voidaanko sormenjäljet tallentaa toimielinten ylläpitämään tietokantaan, josta näin tulisi myönnettyjen kulkulupien rekisteri. 29 artiklan työryhmä korostaa lausunnossaan 3/2005 ⁽²⁾ vastustavansa sitä, että EU:n kaikkien passinhaltijoiden biometriset tiedot tai muut tiedot tallennettaisiin eurooppalaisten passien ja matkustusasiakirjojen keskitettyyn tietokantaan. Tietosuojavaltuutettu katsoo, että sama tilanne koskee yhteisön kulkulupia. Kulkuluvan tarkoituksena on henkilöllisyyden todentaminen, kun henkilö ylittää kolmannen maan rajan. Näin ollen se, että luotaisiin ja otettaisiin käyttöön keskitetty tietokanta, joka sisältää kaikkien niiden henkilöiden henkilötiedot ja erityisesti biometriset tiedot, jotka ovat oikeutettuja saamaan yhteisön kulkuluvan, ei ole perusteltua. Se olisi vastoin suhteellisuusperiaatetta, ja sitä olisi näin ollen vältettävä. Tämä kysymys on pidettävä erillään kulkuluvan myöntämisestä vastaavan yksikön hallinnoimasta kulkuluvan hakemuslomakkeiden käsittelystä, johon palaamme jäljempänä.

13. Kulkuluvan turvallisuudesta on todettava, että koneellisesti luettava henkilötietosivu on ICAOn asiakirjan 9303 1 osan mukainen (koneellisesti luettavat passit), ja sen yksilöintitapa noudattaa mainitussa asiakirjassa esitettyjä koneellisesti luettavien passien eritelmiä sekä asetuksessa N:o 2252/2004 säädettyjä turvallisuutta koskevia vähimmäisvaatimuksia.

2.3 Tekninen väline

14. Asetusehdotuksen 2 artiklan 2 kohdassa säädetään, että yhteisön kulkuluvassa on oltava tallennusväline, joka on kapasiteetiltaan riittävä tietojen eheyden, aitouden ja luottamuksellisuuden varmistamiseksi. Tämä teksti on sopusoinnussa Euroopan parlamentin 2.12.2004 antaman päätöslauselman ⁽³⁾ kanssa, ja myös 29 artiklan työryhmä tukee tätä kantaa ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Ks. edellä C 181, sivu 26.

⁽²⁾ Tietosuojavaltuutetun lausunto seuraavan asetuksen soveltamisesta: Neuvoston asetusta (EY) N:o 2252/2004, annettu 13 päivänä joulukuuta 2004, jäsenvaltioiden myöntämien passien ja matkustusasiakirjojen turvatekijöitä ja biometriikkaa koskevista vaatimuksista.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma komission ehdotuksesta neuvoston asetukseksi EU:n kansalaisten passien turvatekijöitä ja biometriikkaa koskevista vaatimuksista (KOM(2004)0116 — C5-0101/2004 — 2004/0039 (CNS))
[http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52004AP0073\(01\):FI:HTML](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52004AP0073(01):FI:HTML)

⁽⁴⁾ 29 artiklan työryhmän puheenjohtajalle, Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan puheenjohtajalle, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerille, Euroopan komission puheenjohtajalle, yritystoiminnan pääosaston pääjohtajalle ja oikeus- ja sisäasioiden pääosaston pääjohtajalle osoitettu kirje (18.8.2004) (ei julkaistu).

15. Jotta noudatettaisiin matkustusasiakirjojen turvallisuudesta Euroopan tasolla tehtyjä päätöksiä, on muistettava, että siruun tallennetuilla tiedoilla on oltava peruslaatuinen pääsynvalvonta, mikä tarkoittaa, että kaikissa lukijoissa on oltava myös skanneri, joka selvittää passin tietojen perusteella sirun avaamiseen ja lukemiseen tarvittavan avaimen. Lisäksi sormenjälkien osalta edellytetään laajennettua pääsynvalvontaa. Tämä järjestelmä käyttää salausta, mikä edellyttää avainten huolellista hallintaa.

2.4 Tarkoitus ja suhteellisuus

16. Biometrinen tunnistaminen käyttöönotossa ja siihen liittyvässä henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava tiettyjä periaatteita, joilla suojellaan ihmisten perusoikeuksia ja -vapauksia ja varsinkin heidän oikeuksiaan, kun on kyse heidän henkilötietojensa käsittelystä. Näiden periaatteiden noudattaminen on aivan erityisen tärkeää, kun on kyse biometrinen tietojen käsittelystä, sillä nämä tiedot sisältävät jo luonteensa vuoksi tiettyä henkilöä koskevia tietoja. Sen lisäksi jotkin biometriset tiedot voivat jättää jälkiä ihmisten jokapäiväisessä elämässä, ja niitä voidaan näin ollen kerätä kyseisten henkilöiden tietämättä (varsinkin sormenjäljet).

17. Euroopan tietosuojavaltuutettu muistuttaakin, että direktiivin 95/46/EY 6 artiklan mukaan henkilötiedot kerätään vain tiettyä nimenomaista ja laillista tarkoitusta varten, eikä niitä myöhemmin saa käsitellä näiden tarkoitusten kanssa yhteensopimattomalla tavalla. Lisäksi henkilötietojen on oltava asianmukaisia, olennaisia eikä liian laajoja siihen tarkoitukseen, mihin ne on kerätty ja missä niitä myöhemmin käsitellään (tarkoituseriaate).

18. Biometrinen tietojen käsittelyssä on noudatettava tarkoituseriaatetta (henkilötiedot kerätään ja käsitellään tiettyä nimenomaista tarkoitusta varten, ja niiden myöhempi käyttö voidaan sallia vain erittäin tiukoin ehdoin) ja suhteelliseriaatetta (henkilötietojen käsittely sallitaan vain silloin, kun se on välttämätöntä ja mikään muu keino, joka vaikuttaisi vähemmän yksityiselämään, ei ole yhtä tehokas). Kuten edellä jo todettiin, keskitetty tietokanta, joka sisältää kaikkien yhteisön kulkulupa-oikeutettujen henkilöiden henkilötiedot ja varsinkin biometriset tiedot, olisi suhteelliseriaatteen vastainen.

2.5 Tiedot ja pääsy

19. Asetusehdotuksessa mainitaan kulkuluvan saavien henkilöiden oikeus tietoihin (oikeus pääsyyn ja oikeus tarkistaa, oikaista tai poistaa tietoja). Euroopan tietosuojavaltuutettu haluaisi kuitenkin, että ehdotuksen johdanto-osan 6 kappaleeseen, joka koskee yhteisön henkilöstön valitusoikeutta, lisättäisiin viittaus asetuksen 45/2001 33 artiklaan.

20. Niiden viranomaisten ja elinten nimeämiseen, joilla on valtuudet tutustua asiakirjojen tallennusvälineessä oleviin tietoihin, sovelletaan asiaa koskevia yhteisön oikeuden, Euroopan unionin oikeuden tai kansainvälisten sopimusten määräyksiä. Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että viranomaiset, joille asetukset on osoitettu, sekä asetuksessa annetut pääsyoikeudet ilmoitetaan selvästi. Tietojen käsittelyn turvaamiseksi on myös taattava, että vain toimivaltaisilla viranomaisilla on pääsy siruun tallennettuihin tietoihin.

21. Tarkasteltaessa yhteisön kulkuluvan valvontaa kolmansissa maissa, voidaan todeta, että on muita kysymyksiä, joihin tällä hetkellä ei saada vastausta. Mihin tallennusvälineen tietoihin kolmansilla mailla on pääsy? Onko olemassa suojatoimenpiteitä, joilla voidaan varmistaa, että kolmannet maat eivät säilytä tietoja, joihin niillä on ollut pääsy? Näihin tietoihin pääsyä koskevat kysymykset ovat joka tapauksessa edelleen ongelmallisia.

3. MUITA HUOMIOITA

3.1 Yhteisön kulkuluvan myöntäminen

22. Yhteisön kulkuluvan myöntämisen hallinnointia koskevassa ehdotuksen 3 artiklassa mainitaan, että yhteisön kulkuluvat myöntää kukin toimielin, tarvittaessa erikoistuneen elimen välityksellä. Jokin toimielin tai useammat toimielimet voivat kuitenkin antaa yhden toimielimen tehtäväksi kulkulupansa myöntämisen. On myös suunniteltu sitä mahdollisuutta, että komissio nimeäisi tarjouskilpailun perusteella elimen, joka vastaisi kulkulupalomakkeiden painamisesta ja mahdollisesti niiden yksilöimisestä lisäämällä niihin haltijan henkilötiedot. Suoritettavien käsittelyjen erityisluonteen ja käsittelyn edellyttämien suojaehtojen vuoksi käsittelystä vastaavan elimen valintaa koskevissa säännöissä on otettava erityisesti huomioon asetuksen 45/2001 periaatteet, jotka koskevat tietojen turvallisuutta ja luottamuksellisuutta (asetuksen 21, 22 ja 23 artikla).

23. Euroopan tietosuojavaltuutettu haluaa tältä osin esittää joitakin yleisiä ajatuksia tulevasta yhteisön kulkulupiin liittyvästä tietojen käsittelystä. Ne eivät kuitenkaan millään tavoin vaikuta Euroopan tietosuojavaltuutetun jonkin kyseisten tietojen käsittelyyn toimivaltaisen toimielimen (tai toimielinten) tietosuojasta vastaavalta henkilöltä saamansa ilmoituksen ⁽¹⁾ johdosta tekemän ennakkotarkastuksen lausunnon sisältöön.

3.2 Lomake

24. Kuulemisen kohteena olevissa asiakirjoissa ei ole tietoja lomakkeesta, jonka yhteisön kulkuluvasta kiinnostuneiden henkilöiden (tai henkilöiden, joilla on lupa saada sellainen) on täytettävä. Euroopan tietosuojavaltuutetun aiemmin käsittelemässä tapauksessa on kuitenkin tarkastelun perusteella todettu, että vanhojen yhteisön kulkulupien myöntämisen yhteydessä käsiteltävät henkilötiedot eivät ole terveyttä koskevia tietoja ja että tapauksissa, joissa tietyt tiedot saattavat liittyä terveyteen (erityispiirteitä koskeva kohta), tiedot eivät ole pakollisia. Lisäksi on otettava huomioon asetuksen 45/2001 2 artiklan h alakohdassa määritelty rekisteröidyn suostumus. Tämän vuoksi ja jotta voitaisiin saada tarkka käsitys suunnitellun menettelyn sisällöstä, Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittaa, että jäljennös yhteisön kulkulupien lomakkeesta liitettäisiin asiakirjakansioon asetuksen 45/2001 27 artiklan mukaisen menettelyn mukaisesti ja lisäksi siihen liitettäisiin kaikki muut asiakirjat, jotka voivat helpottaa tapauksen tarkastelua.

3.3 Tietojen laatu

25. Asetuksen 45/2001 4 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetään, että "henkilötietojen on oltava asianmukaisia ja olennaisia eivätkä ne saa olla liian laajoja suhteessa tarkoituksiin, joihin ne on kerätty ja/tai joihin niitä myöhemmin käsitellään". Tarkasteltavana olevan menettelyn mukaisesti käsiteltäville tiedoille (ainakin biometrisille tiedoille) voi olla luonteenomaista merkittävä laajuus, jonka vuoksi on vaikeaa ennalta ja konkreettista tapausta tuntematta todeta, ovatko tiedot "asianmukaisia ja olennaisia eivätkä liian laajoja". Tämän vuoksi on tärkeää, että henkilöt, jotka käsittelevät tietoja eri menettelyjen mukaisesti, ovat asianmukaisesti perillä velvoitteesta noudattaa 4 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädettyä periaatetta ja että he myös noudattavat kyseistä velvoitetta. Asetuksen 45/2001 27 artiklan mukaisen menettelyn puitteissa Euroopan tietosuojavaltuutettu aikoo suosittaa toimintatapojen laatimista, jotta näille henkilöille tiedotettaisiin asianmukaisesti heidän velvollisuuksistaan. Tietosuojavaltuutettu aikoo myös pyytää erityistä koulutusta arkaluonteisten tietojen käsittelyyn liittyvistä kysymyksistä.

26. Lisäksi tietojen on oltava täsmällisiä ja tarvittaessa päivitettyjä (4 artiklan 1 kohdan d alakohta). Käsiteltäväksi annetuissa asiakirjoissa esitettyjen tietojen perusteella ei ole mahdollista tarkistaa, onko tietojen täsmällisyys varmistettu. Ei myöskään ole mahdollista tällä hetkellä tarkistaa, että menettely tai järjestelmä itsessään takaa täysin tietojen laadun kunnioittamisen. Kuten edellä olevassa kohdassa korostettiin, vain 27 artiklan mukaisen menettelyn puitteissa tehtävän analyysin pohjalta voidaan tarkistaa, että käytettävissä ovat riittävät suojatoimenpiteet.

3.4 Tietojen säilyttäminen

27. Tekstin mukaan uusien kulkulupien voimassaoloaika olisi 5 vuotta. Tekstissä ei kuitenkaan säädetä kutakin asiakirjakansiota ja siis kutakin hakemusta koskevien tietojen säilyttämisajasta. Asetuksessa 45/2001 kuitenkin säädetään, että tiedot on "säilytettävä muodossa, josta rekisteröity on tunnistettavissa ainoastaan sen ajan, kuin on tarpeen niitä tarkoituksia varten, joihin tiedot kerättiin tai joihin niitä myöhemmin käsitellään" (4 artiklan 1 kohdan e alakohta). Kuten edellä korostetaan, biometrinen tietojen säilyttämistä tietokannassa on välttävää. Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittaa siis, että biometrinen tietojen käsittely erotetaan yhteisön kulkulupaa koskevassa hakemuslomakkeessa annettujen tietojen käsittelystä. Jälkimmäisiä voidaan säilyttää yhteisön kulkulupaa koskevien hakemusten tavanomaisen käsittelyn mukaisesti.

4. SUOSITUKSET

28. Euroopan tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen siihen, että häntä kuullaan yhteisön kulkulupaa koskevassa asiassa. Seuraavat huomautukset olisi otettava huomioon:

— Tämä lausunto olisi mainittava asetuksen johdannossa, ennen johdanto-osan kappaleita (ottaa huomioon ... lausunnon).

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) 45/2001 27 artiklan 3 kohdan perusteella.

- Biometrinen tietojen rekisteröinnin yhteydessä on oltava käytettävissä helposti saatavilla olevia varainnetytelyjä.
- Komission päätökset, jotka on tehty 28.2.2005 ja 28.6.2006 jäsenvaltioiden myöntämien passien ja matkustusasiakirjojen turvatekijöitä ja biometriikkaa koskevien vaatimusten teknisistä eritelmistä, on mainittava silloin, kun niissä käsitellään yhteisön kulkuluvan teknisiä näkökohtia.
- Biometrisia tietoja ei saa tallentaa keskitettyyn tietokantaan.
- Suunniteltujen biometrinen tietojen sisältö ja muoto sekä takeet, jotka liittyvät biometrinen tietojen sisällyttämiseen yhteisön kulkulupa, on kuvailtava konkreettisesti.
- Järjestelmien yhteentoimivuutta ei voida toteuttaa tietojen käsittelyn tarkoitusten rajoittamista koskevan periaatteen vastaisesti. Kaikki asiaa koskevat ehdotukset on annettava Euroopan tietosuojavaltuutetun tarkastettaviksi.
- Biometrinen tietojen käsittelyssä on kiinnitettävä erityistä huomiota tarkoituseriaatteen ja suhteellisuuseriaatteen.
- Toimielinten jäseniä ja työntekijöitä varten ehdotuksen johdanto-osan 6 kappaleeseen, joka koskee yhteisön henkilöstön valitusoikeutta, olisi lisättävä viittaus asetuksen 45/2001 33 artiklaan.
- Euroopan tietosuojavaltuutettu haluaisi ehdotukseen säännöksen, jonka mukaan on laadittava tyhjentyvä luettelo niistä toimivaltaisista viranomaisista, joilla on pääsy tietoihin, ja määriteltäisiin niille annettavat pääsyoikeudet.
- Ehdotuksen 3 artiklassa tarkoitettujen elimen valintakriteerit on määriteltävä huolellisesti biometrinen tietojen erityisluonteen vuoksi.
- Yhteisön kulkuluvan myöntämisenmenettelyyn sovelletaan asetuksen 45/2001 27 artiklan 1 kohdan mukaista Euroopan tietosuojavaltuutetun tekemää ennakkotarkastusta.
- Yhteisön kulkuluvan hakemuslomake olisi toimitettava tietosuojanäkökohtien analysoimiseksi ennakkotarkastusmenettelyn mukaisesti. Samoin olisi toimitettava kaikki muut asiakirjat, jotka voivat helpottaa tapauksen tarkastelua.
- On syytä suosittaa toimintatapojen laatimista, jotta tietojen käsittelystä vastaaville henkilöille tiedotettaisiin asianmukaisesti heidän velvollisuuksistaan. Lisäksi olisi suunniteltava erityistä koulutusta arkaluonteisten tietojen käsittelyyn liittyvistä kysymyksistä.
- On huolehdittava siitä, että käytettävissä on menettelyjä, joiden avulla voidaan noudattaa tietojen laadun periaatetta.

Bryssel, 13. lokakuuta 2006.

Peter HUSTINX

Euroopan tietosuojavaltuutettu
